

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
Б Ю Л Е Т И Н

АВГУСТ
2018 г.

СОФИЯ

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Месечният бюлетин се публикува в ИНТЕРНЕТ на адрес: <http://www.meteo.bg>.

Подходяща информация за изследователски, юридически и бизнес цели, преминала през стандартен контрол, може да се получи чрез официална заявка до НИМХ, дадена на същия адрес.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено при БАН в областта на метеорологията агрометеорологията и хидрологията с дейност от национално и международно значение, осигуряваща:

- методическо и техническо поддържане и развитие на националната метеорологична, агрометеорологична и хидрологична мрежа от станции за измервания и наблюдения с изграждане и управление на съответните бази данни за нуждите на оперативни и изследователски задачи, за национални и международни бюлетини и годишници;
- сезонни, месечни, средносрочни, краткосрочни и свръхкраткосточни прогнози на времето и състоянието на морето, речните и подземни води, динамиката на водните запаси в почвата, фенологичното развитие и формирането на добиви от земеделските култури, предупреждения за опасни и особено опасни метеорологични явления, оценка на нанесени щети и повреди от метеорологични явления върху селското стопанство;
- изследване на климатичните ресурси, колебанията и измененията на климата, свързаните с това неблагоприятни явления и влиянието им върху различни сфери на стопанската дейност;
- метеорологични аспекти на замърсяването на въздуха, физични процеси в атмосферния граничен слой, атмосферни дифузионни модели, мониторинг на радиоактивност на атмосферата и валежите, химизъм на валежите, системи за ранно предупреждение за замърсяване на въздуха;
- осигуряване с научно-приложни изследвания, експертни оценки, разработки и методики на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита и други изследователски разработки в областта на природните и инженерните науки;
- обучение на специализанти, дипломанти и докторанти, в сферата на компетентност на НИМХ;
- участие в глобалния и регионалния (VI регион Европа, към СМО) обмен на данни, информации и прогнози по програмите, координирани от Световната метеорологична организация (СМО), ЮНЕСКО, ЕС и други.

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптична обстановка

I 2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Особени и опасни метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ, И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

І. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1-2.VIII: Баричното поле над Балканския полуостров е размито, циклонално. Въздушната маса е неустойчива. Преобладава слънчево време, в следобедните часове с развитие на купеста и купесто-дъждовна облачност. През първия ден на много места, а през втория само на отделни места в Югозападна България има краткотрайни превалявания и гръмотевична дейност. На 2.VIII в сутрешните часове поради голямата влага в приземния слой на много места в равнините и котловините се образува мъгла. Температурите са близки до обичайните за началото на август.

3-6.VIII: Времето се определя от размито, антициклонално барично поле. Предимно слънчево е, в следобедните часове с временни увеличения на облачността, но само на изолирани места в отделни дни има краткотрайни превалявания.

7.VIII: Баричното поле е антициклонално. През полуострова преминава опашката на студен атмосферен фронт, свързан с циклон над северните райони от Европейска Русия. Преобладава слънчево време, след обяд над северните райони с временни увеличения на облачността и там на отделни места краткотрайно превалява и прегърмява.

8-10.VIII: Антициклон определя времето над Балканския полуостров. Активните атмосферни процеси се развиват от Скандинавския до Пиренейския полуостров, където преминават основните фронтални зони.

11-13.VIII: В началото антициклонът временно отслабва. До северозападните райони от Балканите доближава фронтална система и там има краткотрайни валежи и гръмотевици. През следващите дни над Балканите и у нас отново се установява антициклонален тип време.

14.VIII: Налягането се понижава и баричното поле става циклонално. Студеният атмосферен фронт, свързан с циклона над Прибалтика доближава северозападната част от Балканския полуостров. Над страната ни преобладава слънчево време, след обяд над западните райони с временни увеличения на облачността, но без валежи.

15-20.VIII: Баричното поле над Балканския полуостров е размито циклонално. През първите дни от периода през страната преминава размит атмосферен фронт и през следващите дни въздушната маса над страната е неустойчива. На фона на преобладаващо слънчево време се развива купеста и купесто-дъждовна облачност и на места има валежи и гръмотевична дейност.

21-23.VIII: В началото на периода налягането се повишава, след което отново се понижава. На 22.VIII, в източната периферия на обширен антициклон, преминава размит фронт и на отделни места в северните райони превалява и прегърмява.

24-28.VIII: Баричното поле над Балканския полуостров е циклонално, преминават атмосферни смущения и атмосферата е неустойчива. На места падат краткотрайни, временно интензивни валежи с гръмотевични бури. Температурите постепенно се понижават. В края на периода от северозапад налягането се повишава и израства баричен гребен. Валежите спират и облачността се разкъсва.

29-31.VIII: Баричното поле над Балканите е антициклонално. Активните атмосферни процеси са далеч от страната ни. Времето е предимно слънчево и температурите се повишават.

Метеорологична справка за месец август 2018 г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	T _{cp}	δT	T _{max}	Дата	T _{min}	Дата	Сума	Q/Qn	макси- мален	Дата	валеж (mm)		вятър ≥14 m/s	Гръмо- тевици
											≥1	≥10		
София	21.2	1.7	30.0	30	12.4	21	8	15	4	1	3	0	0	6
Видин	23.5	2.0	33.6	22	12.8	13	18	49	8	1	3	0	1	3
Монтана	23.6	2.0	33.2	6	15.4	12	20	44	9	21	5	0	0	7
Враца	22.9	1.5	31.8	31	14.2	12	29	46	12	27	5	2	0	8
Плевен	24.0	1.7	34.2	26	12.5	13	22	46	15	28	2	1	0	3
В.Търново	23.3	2.2	33.4	26	14.2	15	34	53	15	18	4	2	1	4
Русе	25.8	3.0	35.0	6	14.5	14	26	51	13	18	3	2	1	4
Разград	23.5	3.0	33.4	26	15.1	13	16	33	12	8	3	1	2	5
Добрич	22.8	3.3	34.6	31	10.6	13	1	2	0.4	29	0	0	0	4
Варна	24.9	3.2	32.8	16	17.5	13	0	0	—	—	0	0	0	2
Бургас	24.8	2.7	31.0	29	18.0	12	15	55	15	9	1	1	12	2
Сливен	25.2	3.0	33.0	31	15.6	14	32	86	13	1	4	2	4	5
Кърджали	23.7	1.4	32.5	19	13.8	14	1	4	1	19	1	0	5	2
Пловдив	24.0	2.0	33.6	22	13.2	14	35	92	25	28	4	1	0	6
Благоевград	23.6	1.9	34.0	31	13.5	12	25	66	13	1	3	1	0	6
Сандански	26.2	2.1	35.5	9	17.5	21	11	31	9	15	1	0	1	5
Кюстендил	22.4	2.0	32.6	19	12.2	12	19	50	10	27	4	0	0	7

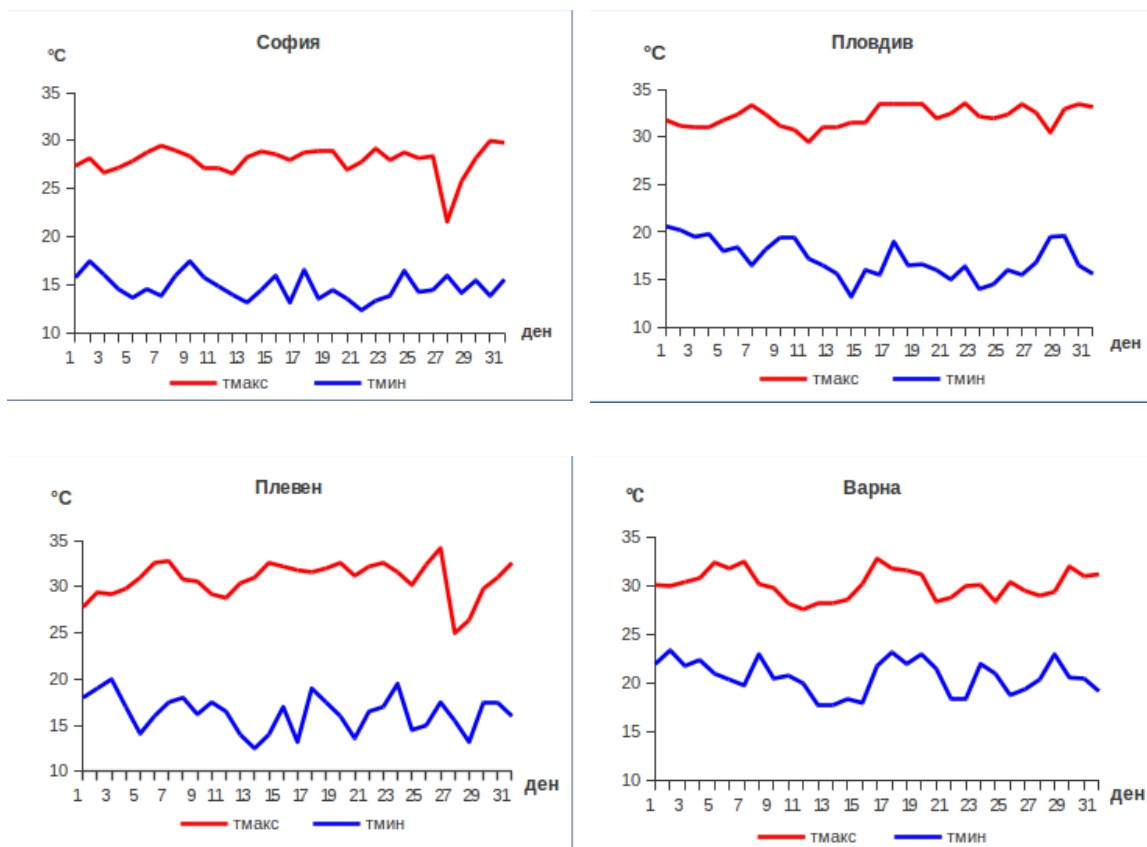
δT - отклонение от месечната норма на температурата; Q/Qn - процентно отношение на месечната сума валеж спрямо нормата. Нормите са изчислени по данни за периода 1961-1990 г.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

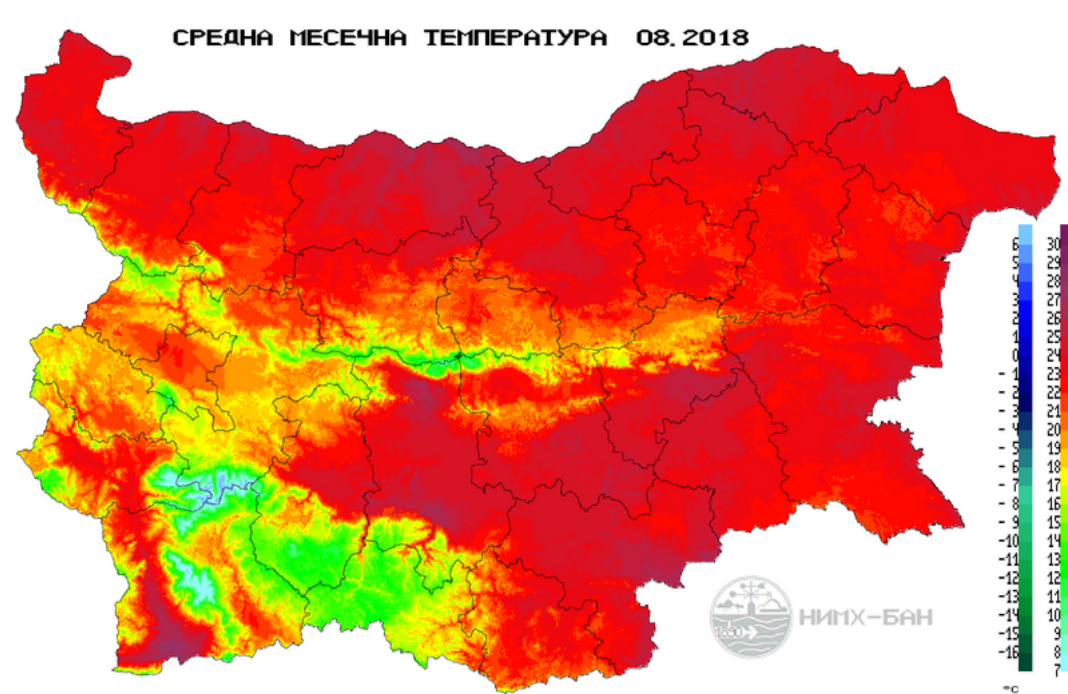
Средните месечни температури са между 17.6 и 26.2°C. По планинските върхове средните месечни температури са между 6.4°C (Мусала) и 14.4°C (Рожен). Месец август е най-топъл в Сандански (средна месечна температура 26.2°C), и най-студен в Чепеларе (средна месечна температура 15.8°C). Средните месечни температури имат отклонение от месечната норма между 0 и +4°C.

През почти всички дни на месеца е относително топло със средни денонощни температури между 1 и 3°C над месечната норма средно за страната. Само на 11.VIII и 27.VIII е с температури по-скоро близо до нормата. Най-студено е в Чепеларе на 11.VIII (средна денонощна температура 14°C). Най-топло е в Първомай, обл. Благоевград, на 31.VIII (28°C).

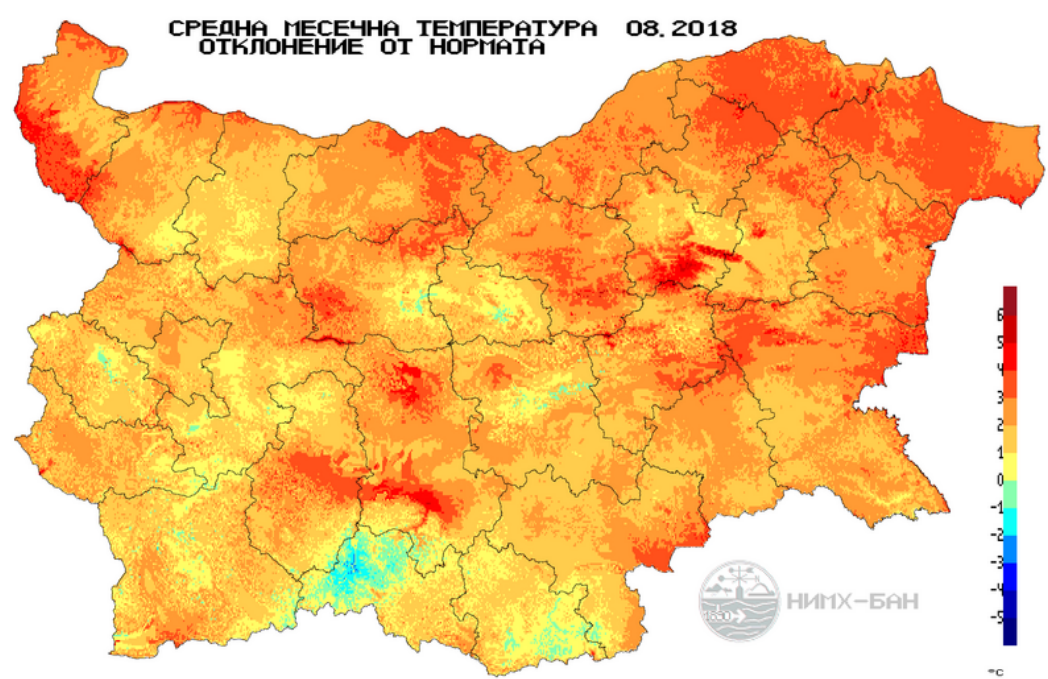
Най-високите максимални температури са между 28 и 35.8°C и са постигнати през различни дни от месеца, но на повечето места през третото десетдневие (Ямбол, 35.8°C на 19.VIII). Най-ниските минимални температури са между 5 и 18°C и са измерени предимно през периода 12-15.VIII (Велинград 5°C на 12.VIII). По Черноморието най-ниските минимални температури са между 13 и 20°C.

Температура на въздуха (°C) през август 2018 г. в някои градове.

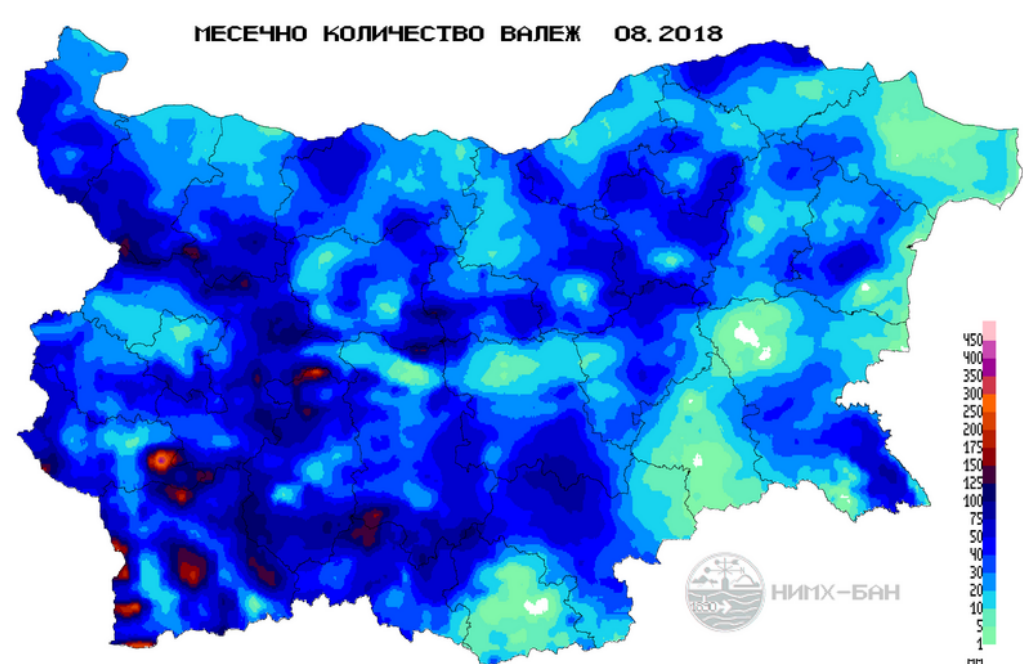
Средна месечна температура на въздуха (°C), август 2018 г.

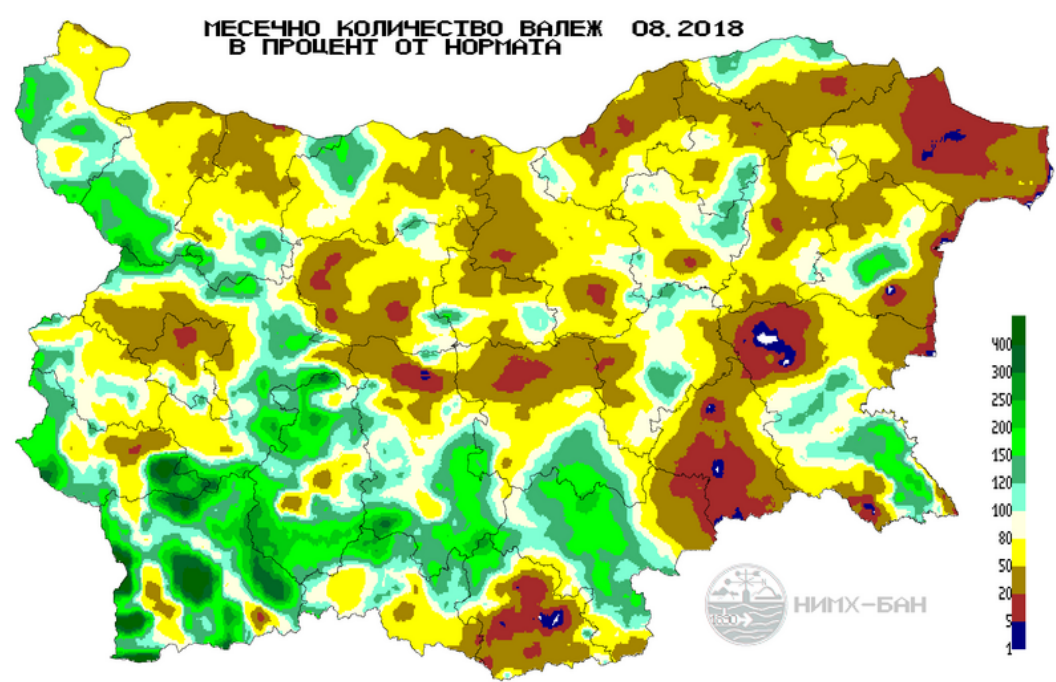
Средна месечна температура - отклонение от нормата (°C), август 2018 г.

3. ВАЛЕЖИ

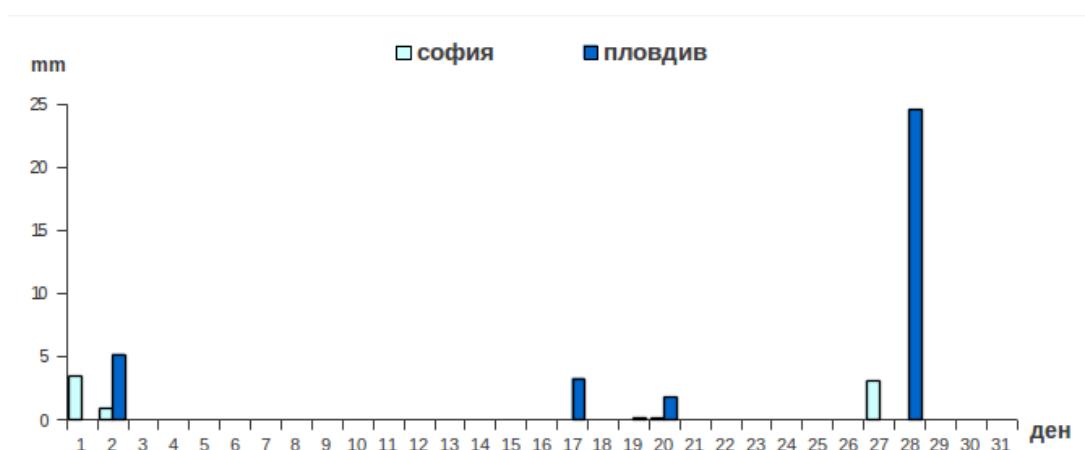
Месечните суми на валежите са предимно между 0 и 140% от месечната норма (Мусала 144%). Без валежи е през периодите 9-14.VIII и 29-31.VIII. На най-много места са валежите на 1-2.VIII. Най-обилни са валежите през периода 26-28.VIII, когато в станции от Западна и Централна България са постигнати 24-часови количества валеж между 15 и 40 mm. Има отделни станции и с по-големи валежи. Най-голямото 24-часово количество валеж е измерено в Цветино, обл. Пазарджик, на 28.VIII (88 mm от дъжд). Броят на дните с валеж над 1 mm е между 0 и 5. Броят на дните с валеж над 10 mm е между 0 и 2.

Площно разпределение на месечните количества валеж (mm), август 2018 г.

Месечни количества валеж в процент от нормата, август 2018 г.

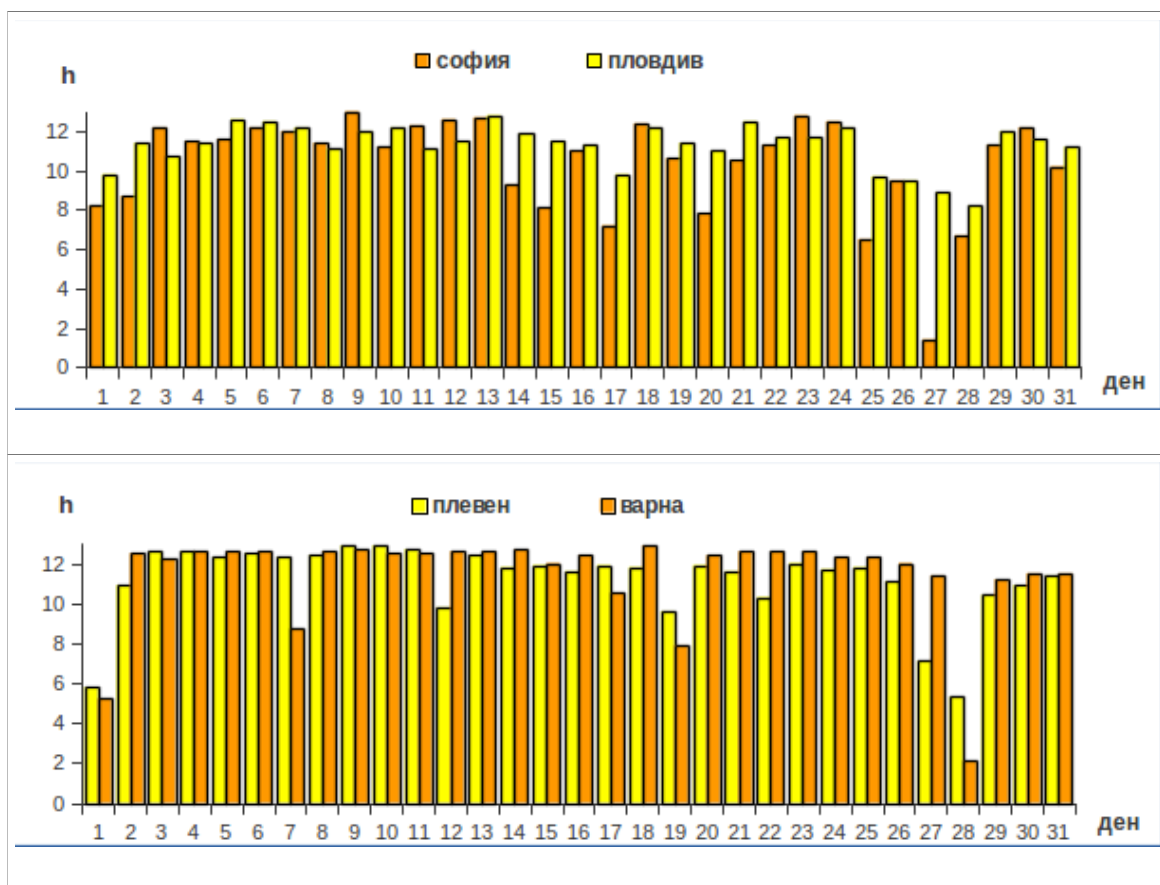
Денонощни количества валеж (mm) през август 2018 г.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

Условия за силен (14 m/s и повече) вятър има на 17.VIII на места предимно в Североизточна България от североизток и през повечето от дните на периода 19-28.VIII на места предимно в Югоизточна България от север. През други дни също има случаи на силен вятър по време на гръмотевични бури. По високите планински върхове духа силен вятър главно около 16.VIII и около 23.VIII. Броят на дните със силен вятър е между 0 и 1. В станции от Източна България той достига до 5, а по Черноморито – до 12.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност е предимно между 1 и 4.5 десети, което е около и под месечната норма. Броят на ясните дни е между 1 и 25, което е около нормата, но в много широки граници. Броят на мрачните дни е между 0 и 4, което е около нормата.

Слънчево греене (в часове) през август 2018 г.

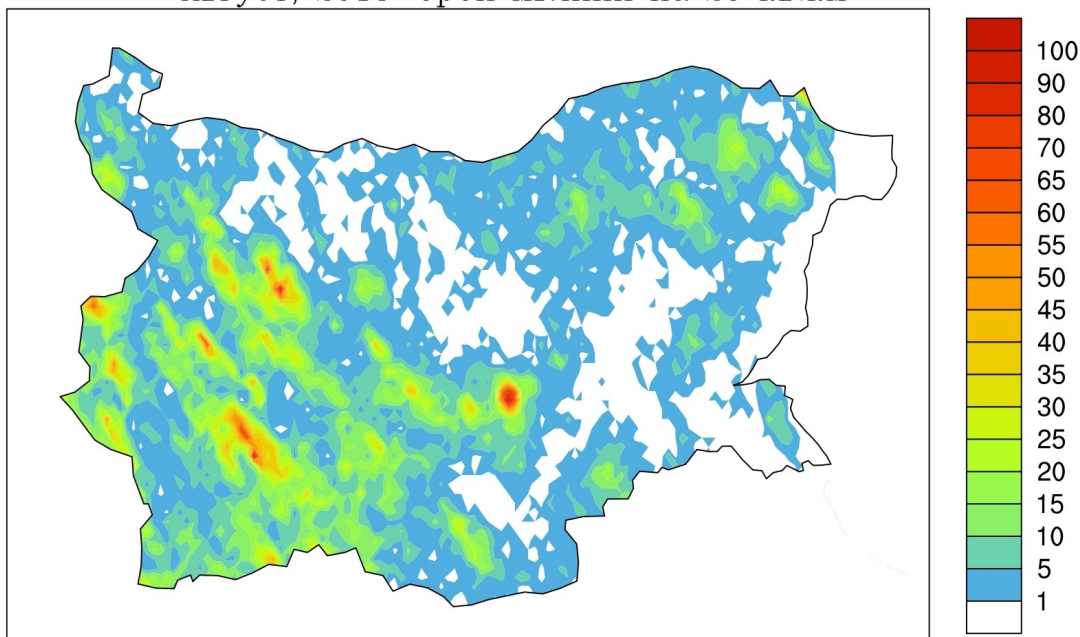
7. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли/димки се образуват общо в 7 дни от месеца само на отделни места (през август 2017 г. – 11 дни). Във високопланинските метеорологични станции мъгли (облачна среда) са регистрирани през 30 дни от месеца.

Гръмотевична дейност е имало в 18 дни от месеца. За сравнение през август 2017 г. са регистрирани 19 дни с гръмотевични бури. Най-масови са гръмотевичните бури на 1-2.VIII (наблюдавани в 37 станции от синоптичната мрежа, разположени в 23 области) и през периода 27-28.VIII (30 станции от синоптичната мрежа, разположени в 17 области).

Валежи от град са регистрирани на отделни места в 7 дни от месеца (съответно 9 дни от август 2017 г.).

Август, 2018 – брой мълнии на 25 кв.км

Особено опасни явления

Времето през август 2018 г. беше значително по-спокойно, отколкото през предходните 3 месеца. Все пак на **1 и 2.VIII** отново бяха регистрирани валежи в цялата страна, като на отделни места, главно в Родопите, за периода бяха измерени количества от 40 до 60 mm. Продължаващите над 10 дни валежи от дъжд, доведоха до поредните преливания на реки и активизиране на свлачища. Частично бедствено положение беше обявено в 3 общини на Пловдивска област: Садово, Родопи и Куклен, както и в отделни райони на Смолянска област. Прелялата р. Чая наводни стотици декари земеделски земи в района на Садово. Затворени за движение бяха пътищата Асеновград – Смолян, Смолян – Мадан, в района на с. Забърдо, Чудните мостове, гр. Чепеларе, с. Павелско и др. Пътят към с. Добралък, община Куклен, беше напълно прекъснат.

Последвалият безвалежен период със сравнително високи температури доведе до увеличаване риска от пожари. На **18.VIII** над гр. Карлово пламнаха около 50 дка борова гора. Поради силно наклонения и трудно достъпен терен и силния вятър в района, пламъците продължиха да бошуват до **20.VIII** и гъст дим се стелеше над града.

02.VIII. – Пътят към с.Добралък
(в. Дневник)

09.VIII. – Смерч край Калиакра
(М.Павлов)

19.VIII. – Пожар над Карлово
(btvnovinite.bg)

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ, И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

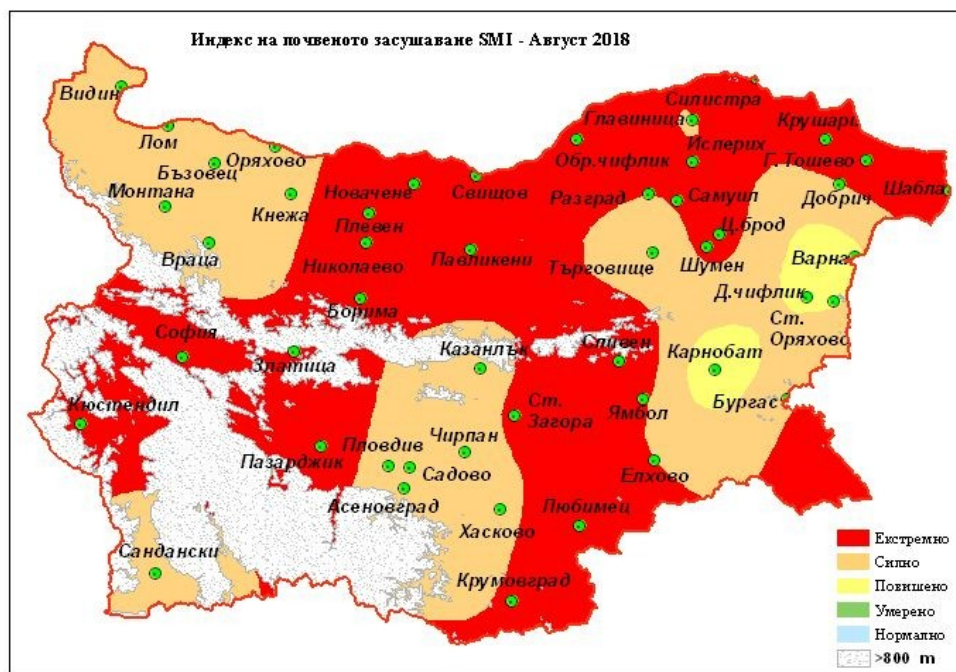
1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През август времето се характеризираше от температури около климатичните норми за месеца и поднормени валежи. По-съществени валежи бяха отчетени в Силистра - 56 l/m², Хасково - 49.6 l/m², Свищов - 25.7 l/m² и Сливен - 31.8 l/m². Това доведе до съществена промяна във водните запаси в почвата, след изминалите два дъждовни месеца.

На 7.VIII при първото измерване на почвената влажност, в слоя 0-50 cm, при посеви с царевица и слънчоглед бяха отчетени стойности близки до оптималните, отнесени към пределната полска влагоемност (в % от ППВ) - Капитановци – 79%, Долни Чифлик – 72%, Ямбол – 74%. При угарта и стърнищата в повърхностния почвен слой 0-20 cm, подлежащ на механични обработки, водните запаси бяха около 75% от ППВ. Такива стойности бяха измерени в агростанциите Капитановци, Долни Чифлик, Ямбол, Казанлък, Хасково. Недостатъчни количества влага имаше в агростанциите Сливен – 59% от ППВ и Кюстендил – 49% от ППВ.

На 17.VIII след повторното определяне на почвените влагозапаси в агростанциите Долни Чифлик, Карнобат, Бъзовец, Николаево при слънчоглед в слоя 0-100 cm бяха измерени стойности на водните запаси - 70-80% от ППВ. В агростанция Ямбол беше отчетено ниво на влажност близко до пределната полска влагоемност. Ниски стойности от ППВ бяха измерени в агростанции Пловдив - 59% от ППВ, Новачене - 43% от ППВ.

При посевите с царевица в Бъзовец, Николаево, Борима и Търговище в слоя 0-100 cm водните запаси бяха 80-90% от ППВ. В агростанциите Главиница, Разград, Царев Брод, Пловдив и Лозен съдържанието на вода в почвата беше 60-70% от ППВ.

През третото десетдневие от месеца относително сухото и горещо време с краткотрайни, незначителни по количество и локални по обхват валежи, доведе до понижаване на почвените влагозапаси в полските райони на страната. В резултат на това при посевите със слънчоглед в 0-100 cm почвен слой измерените стойности на водните запаси бяха: Пловдив - 63% от ППВ, Долни Чифлик и Карнобат - 67% от ППВ. При царевичните посеви в агростанциите Царев Брод, Главиница и Лозен измерените стойности на водните запаси в еднометровия слой бяха по-ниски от 60% от ППВ.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

През първото и второто десетдневие на август развитието на късните земеделските култури се осъществяваше при температури близки до климатичните норми.

През първите дни от месеца агрометеорологичните условия в по-голямата част от страната, с изключение на районите по черноморското крайбрежие, се определяха от неустойчиво време. Падналите валежите забавиха приключването на жътвата на пшеницата, допълнително влошиха качеството на неприбраната зърнена реколта (вследствие наднормените юлски валежи на места зърното покълна в класовете). Високата атмосферна влажност поддържаше оптимални условията за разпространение и развитие на редица гъбни болести - късно кафяво гниене по овошките, мани по зеленчуковите култури, сиво гниене по гроздето, особено в лозовите масиви засегнати от градушките в края на юли.

През първото десетдневие на месеца, при царевичата в зависимост от ранозреелостта ѝ, се наблюдаваха различни фази - при ранните хибриди, восьчна и пълна зреелост, при средноранните - млечна зреелост, а при късните - изметляване, цъфтеж на метлицата, изсвиляване и потъмняване на свилата. През този период слънчогледът в част от Дунавската равнина (агростанциите Бъзовец, Новачене, Павликени, Главиница) встъпи във фаза узряване.

През второто десетдневие агрометеорологичните условия, с изключение на североизточните райони, се определяха от относително сухо време. Метеорологичните условия през десетдневие то ограничаваха развитието на някои гъбни патогени, с изключение на брашнестите мани по зеленчуковите култури от късното полско производство (краставици, тиквички и домати). В средата на август соята приключи развитието си. В края на второто десетдневие слънчогледът в полските райони беше преобладаващо във фаза техническа зреелост, а при посевите във високите полета - жълта зреелост.

Наднормените температури през третото десетдневие ускориха последните фази от развитието на късните земеделски култури. В края на месеца при среднокъсните хибриди царевича протичаше масово восьчна и пълна зреелост, а при късните хибриди - фаза млечна зреелост. При памука се наблюдаваше разпукване на плодните кутийки. Фаза узряване беше регистрирана при фъстъците, бадема и ореха в южните райони. Голяма част от летните сортове лози встъпиха в консумативна зреелост. При по-късните винени сортове грозде се наблюдаваше прошарване (омекване) на зърната.

През втората половина от третото десетдневие падналите валежи на места в Северна България и Горнотракийската низина повлияха освежаващо на късните хибриди царевича и на зеленчуковите култури от късното полско производство.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

В края на първото десетдневие на места в югоизточните райони приключи жътвата на пшеницата. През второто десетдневие започна жътвата на най-рано узрелите, в началото на август, слънчогледови посеви.

През сухите периоди от месеца се провеждаше дълбока оран, извършваха се преосеитбени обработки на площите предвидени за засяване със зимна рапица. През третото десетдневие на отделни места в североизточните райони (землищата на Белоградец, Петров дол) започна сеитбата на зимната рапица.

През месеца поетапно се прибираще узрялата плодова и зеленчукова реколта, освобождаваха се площите от по-ранните хибриди царевича, фасула, соята, картофите и др.

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

1. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ

Мрежата за мониторинг на химическия състав на валежите към НИМХ се състои от 35 станции на територията на цялата страна. Проби се събират 4 пъти в денонощието в основните синоптични срокове (0, 6, 12, 18 UTC). В момента на пробонабирането се измерва рН на валежа и стойностите се предоставят в реално време.

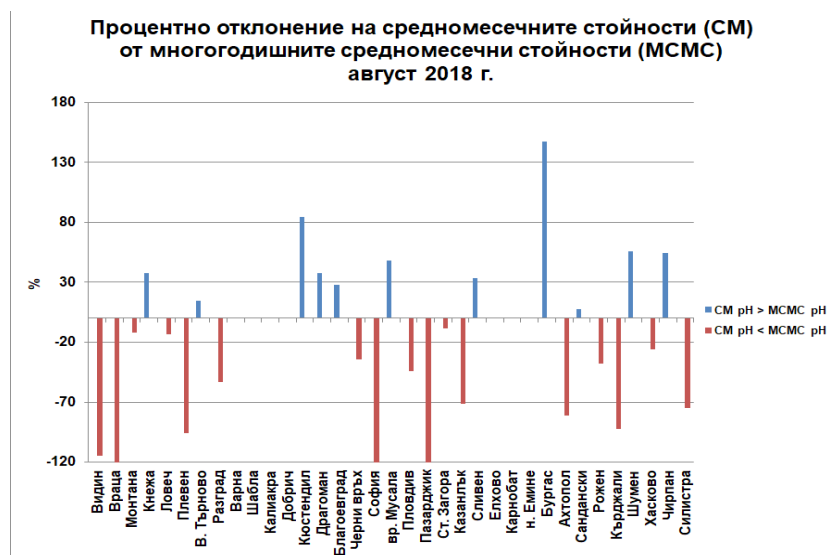
Стойностите, спрямо които се оценява киселинно-алкалния състав на валежите, са: $pH < 5$ – киселинни, $5 \leq pH \leq 6$ – неутрални, $pH > 6$ – алкални. Друг показател за оценка са многогодишните средни месечни стойности (МСМС) на рН за всяка станция. Те са изчислени за периода 2002–2016 г.

През месец август е имало валежи в 80% от всички станции от мрежата по химия на валежите на НИМХ. Измерена е киселинността на 97.8% от количеството на всички паднали валежи. Неизследвани са малките количества валежи и случаите на валеж при силен вятър, когато събраните количества са недостатъчни за анализ.

В 32.35% от станциите измерените стойности са по-високи от съответните многогодишни средни месечни стойности на рН за август. В 47.06% от станциите те са по-ниски. По-високи от типичните МСМС са стойностите в станциите Кнежа, Велико Търново, Кюстендил, Драгоман, Благоевград, Мусала, Сливен, Ахтопол, Шумен и Чирпан, а в останалите са по-ниски.

През август 32.4% от средните месечни стойности на рН са в киселинната област, 14.7% са алкални и 52.9% от тях са неутрални. Киселинни са валежите във Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Разград, Силистра, София, Пазарджик, Казанлък, Ахтопол и Кърджали. Слабо алкални са валежите, измерени в станциите Кнежа, Шумен, Велико Търново и Кюстендил. Най-киселинни са средномесечните стойности за станция Плевен, а най-алкални – в Бургас.

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

В НИМХ-БАН се провеждат дългогодишни научни изследвания в областта на атмосферната радиоактивност. При регистриране на отклонения в обичайните стойности на наблюдаваните в НИМХ характеристики на атмосферната радиоактивност, информацията се предава на оторизираните държавни институции.

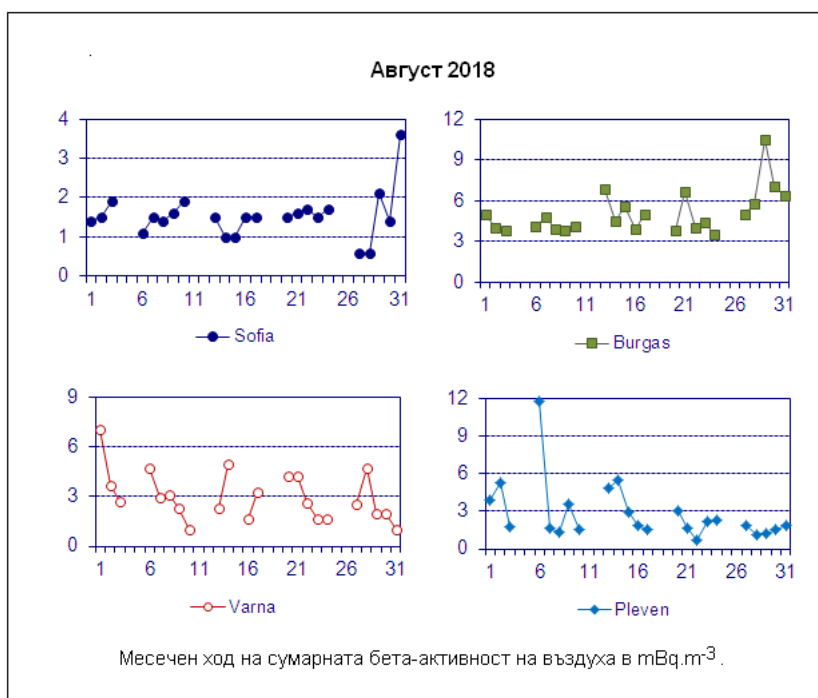
Основен метод за измерване на радиоактивността на атмосферата в НИМХ-БАН е бета радиометрията на аерозолни филтри, атмосферни отлагания и валежи, тъй като преобладаващата част от техногенните биологично значими радионуклиди са бета-лъчители. При измерена повишена бета активност се извършва спектрометричен анализ за специфични гама, бета-гама или алфа радионуклиди в съответните атмосферни проби.

Изследванията се базират на проби, набирани в мрежата от станции на НИМХ-БАН и анализирани в 4 радиометрични лаборатории в София, Варна, Бургас и Плевен. Особено внимание се обръща на възможен трансграничен пренос на замърсяващи вещества, включително и радиоактивни примеси (чл.22 ал.1 от „Закона за чистотата на атмосферния въздух“, Обн., ДВ бр.45 от 28.05.1996).

Средните месечни стойности на общата бета активност на атмосферния аерозол в приземния въздух, измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, в София, Варна, Бургас и Плевен през август 2018 г. варират от 1.5 до 5.1 mBq/m³. Средните стойности са близки до измерваните за този месец през предишни години. Максимална стойност на дневните концентрации е измерена на 6.VIII в Плевен.

Стойностите на дългоживущата обща бета активност на атмосферните отлагания и валежите в станциите от мрежата на НИМХ през август 2018 г. са в границите на фоновите вариации.

Средните стойности от измерването на аерозолните проби се получават от измервания в работни дни. Радиоактивността на атмосферните отлагания и валежите се отчита без прекъсване.

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК¹

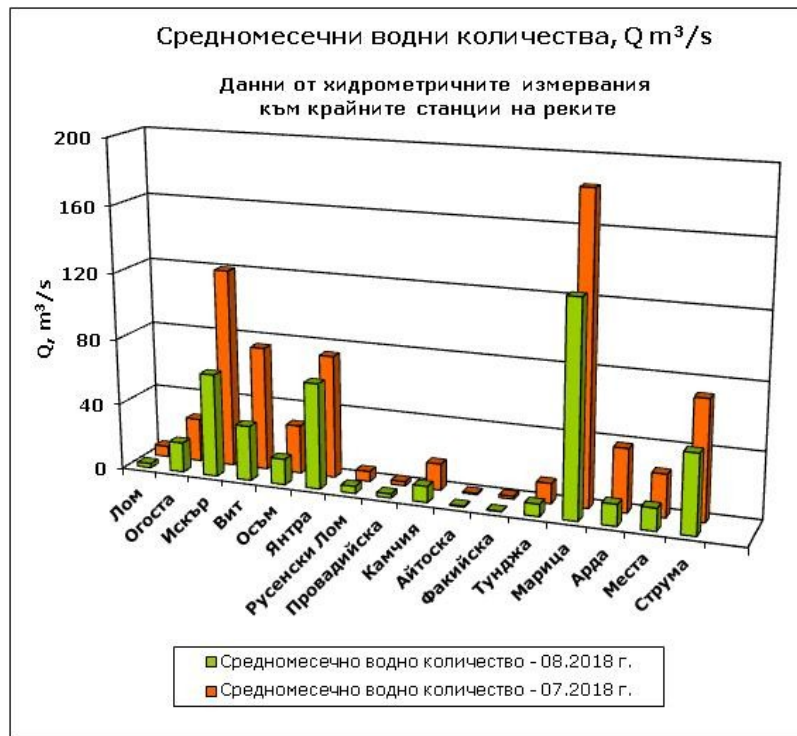
Общият обем на речния отток в страната за месец август е 1443 млн. m^3 . Стойността му е с около 36% по-малка от стойността за месец юли и със 131% по-голяма от стойността за месец август 2017 г.

Средномесечните водни количества за месец август при по-голямата част от наблюдаваните пунктове на реките в страната са били над месечните норми. Около и под тях са били водните количества на: р. Черни Вит при с. Черни Вит, р. Голяма река при гр. Стражица и р. Русенски Лом (Дунавски басейн); р. Провадийска река при гр. Провадия, р. Голяма Камчия при гр. Велики Преслав, р. Факийска река при с. Зидарово и р. Ропотамо при с. Веселие (Черноморски басейн); долното течение на р. Тунджа, горното течение на р. Марица и в притока ѝ р. Харманлийска река при гр. Харманли (Източнорломорски басейн); р. Струма при гр. Перник и р. Пиринска Бистрица при с. Горно Спанчево (Западнобеломорски басейн). През месеца речните нива в цялата страна са се понижавали. Краткотрайни повишения в резултат на валежи в по-голяма част от страната са отчетени в периодите 31.VII-2.VIII и 26.VIII-28.VIII.

В Дунавския басейн обемът на речния отток за месец август е 615 млн. m^3 , което е с около 47% по-малко от предходния месец и със 113% повече от същия период на миналата година. Вследствие на валежи са регистрирани повишения на речните нива: в периода 31.VII-2.VIII във водосбора на р. Искър с до +57 cm, във водосбора на р. Осъм с до +377 cm, във водосбора на р. Янтра с до +143 cm, във водосбора на р. Русенски Лом с до +44 cm; през периода 6-8.VIII във водосбора на р. Русенски Лом с до +61 cm; през периода 26-28.VIII във водосбора на р. Искър с до +50 cm.

В Черноморския басейн обемът на речния отток за месец август е 57 млн. m^3 , което е с 47% по-малко от месец юли и с около 66% повече от месец август 2017 г. През периода 31.VII-1.VIII в резултат на валежи са регистрирани незначителни повишения във водосбора на р. Камчия с до +31 cm.

¹ Данните са за водни стоежи измерени в 08:00 ч. местно време, оперативна информация от автоматични станции и водни количества определени по временни ключови криви.

Обемът на речния отток в Източнoбеломорския басейн за месец август е 638 млн. m³, което е с около 12% по-малко спрямо този за месец юли и със 152% повече от този за месец август 2017 г. Вследствие на валежи са регистрирани повишения на речните нива: през периода 31.VII-3.VIII във водосбора на р. Марица с до +167 cm и във водосбора р. Арда с до +58 cm; през периода 26.VIII-28.VIII във водосбора на р. Марица с до +76 cm.

В Западнoбеломорския басейн обемът на речния отток за месец юли е 134 млн. m³, което е с 50% по-малко спрямо този за месец юли и със 186% повече от този за месец август 2017 г. Вследствие на валежи са регистрирани незначителни повишения на речните нива: през периода 31.VII-2.VIII във водосбора на р. Струма с до +32 cm; през периода 26.VIII-28.VIII във водосбора на р. Места с до +30 cm.

Средномесечните водни стоежи за месец август на р. Дунав при всички измервателни пунктове в българския участък са с от 42 до 70% под месечните норми за месец август и с около 150 cm по-ниски спрямо миналия месец.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През август изменението на дебита на изворите се характеризираше с големи пространствени вариации и много добре изразена тенденция на понижаване. Понижение на дебита беше установено при 31 наблюдателни пункта или около 79% от наблюдаваните случаи. Най-съществено беше понижението на дебита в част от Бистрец-Мътнишки, Искрецки, Етрополски, Ловешко-Търновски и

Настан-Триградски карстови басейни, както и в басейните на Преславска антиклинала, на студени пукнатинни води в Източнородопски район и в Крумовград-Кирковска зона. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са под 60% (от 7 до 59%) от същите стойности, регистрирани през юли. Повишение на дебита беше установено при 8 наблюдателни пункта. Най-съществено беше повишението на дебита в басейна на барем-аптски карстово-пукнатинни води на Североизточна България, в Котленски и в част от Гоцеделчевски карстови басейни. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 135 до 147% от същите стойности, регистрирани през юли.

През август пространствените вариации на нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) бяха с преобладаваща тенденция на понижаване. Понижение на водните нива с 1 до 145 cm, спрямо юли, беше регистрирано при 63 наблюдателни пункта или при около 91% от случаите. Най-съществено беше понижението на нивата в терасите на реките Дунав (Арчар-Орсойска и Карабоазка низини), Огоста, Искър, Тунджа и Средецка, в част от Софийска и в Сливенска котловини. Повишение на водните нива с 1 до 50 cm спрямо юли, бе установено при 6 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то за подземните води в част от Софийска котловина.

Предимно се понижиха нивата на подземните води в терасите на реките Дунав, Искър, Янтра, Струма, Места, Марица, Тунджа и на тези от Черноморски водосборен басейн, както и Кюстендилска, Карловска и Сливенска котловини.

През август нивата на подземните води в Хасковски басейн предимно се понижиха с 5 до 13 cm.

Нивата на подземните води в сарматски водоносен хоризонт на Североизточна България имаха пространствено разнообразие на измененията с отклонения от средните стойности за юли от -18 до 164 cm и добре изразена тенденция на повишаване.

През август нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни комплекси и водонапорни системи имаха голямо пространствено разнообразие на вариациите със слабо изразена тенденция на понижаване. Нивата на подземните води в барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България имаха добре изразена тенденция на понижаване с вариации от -18 до 30 cm. Разнообразни вариации (от -8 до 15 cm) със слабо изразена тенденция на понижаване имаха нивата на подземните води на малм-валанжски водоносен комплекс на същия район на страната.

Понижи се нивото на подземните води в подложката на Софийски грабен и в Ихтиманска водонапорна система съответно с 10 и 2 cm, а в Средногорска и приабонска, в обсега на Пловдивски грабен, водонапорни системи се повиши с по 1 cm.

През месец август дебитът на подземните води в басейна на Джермански грабен се понижи с 0.01 l/s, във Варненски артезиански басейн се повиши с 0.16 l/s, а в обсега на Ломско-Плевенска депресия остана без изменение.

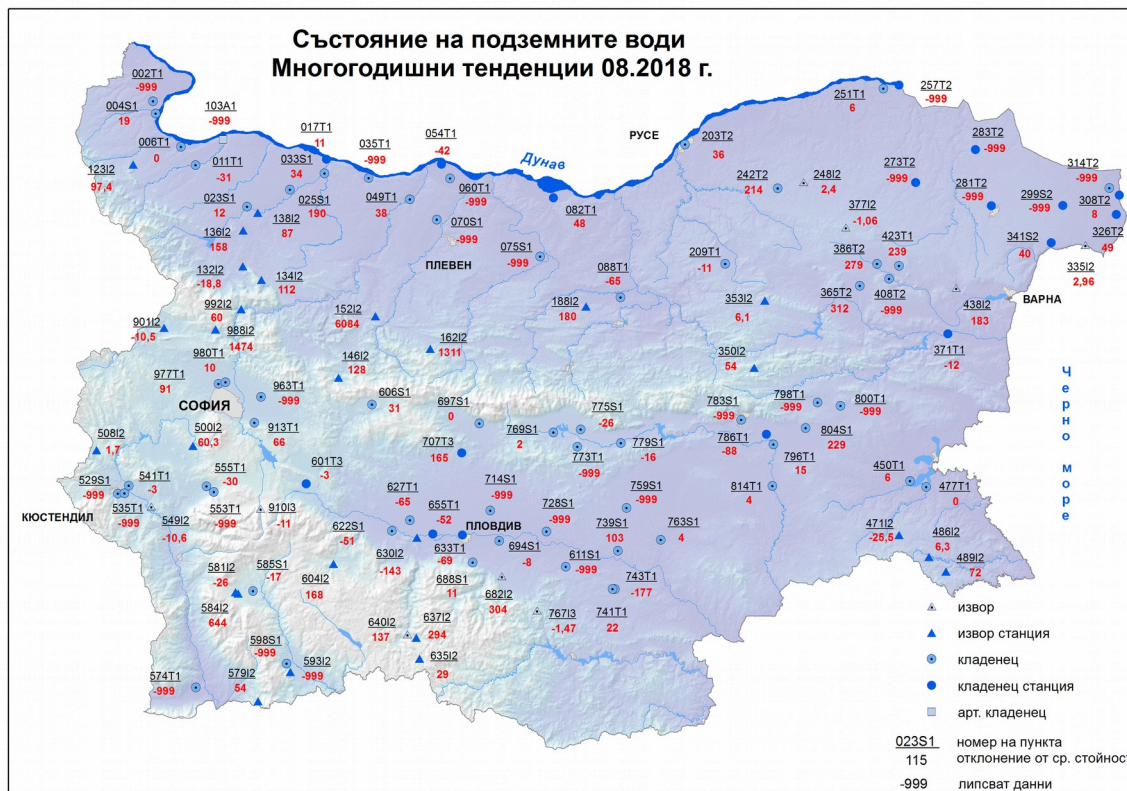
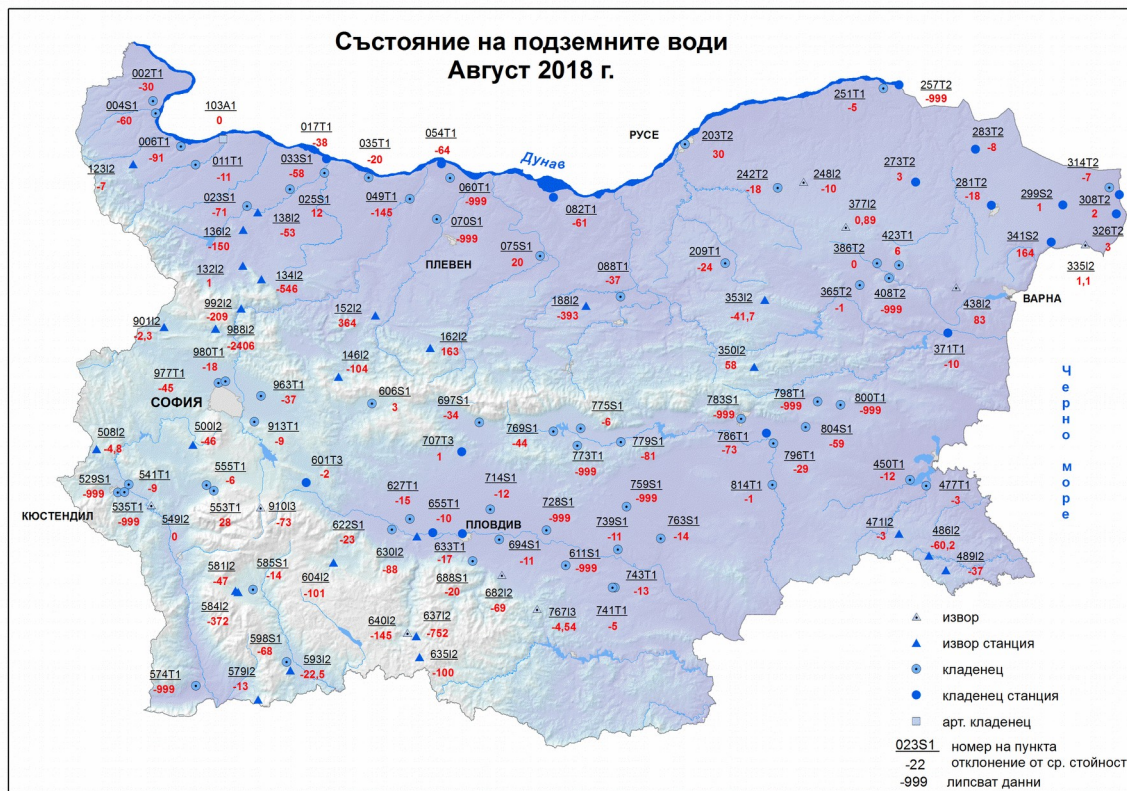
В изменението на запасите от подземни води през август беше установена добре изразена тенденция на повишаване при 67 наблюдателни пункта или около 65% от случаите. Повишението на водните нива (с 2 до 312 cm) спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за август е най-съществено за подземните води на места в терасите на реките Огоста и Тунджа, в части от Софийска и Сливенска котловини, Горнотракийска низина, в барем-аптски и малм-валанжски водоносни комплекси на Североизточна България, както и в Средногорска и приабонска водонапорни системи.

Повишение на дебита с отклонения от месечните норми за август от 1.70 до 6084 l/s беше установено в 26 наблюдателни пункта, като най-съществено то беше в Искрецки, Етрополски, в част от Разложки и Куклен-Доброостански карстови басейни, както и в басейните на северното бедро на Белоградчишка антиклинала, платото „Пъстринага“, Златна Панега, Тетевенска антиклинала и на масива Голо бърдо. В тези случаи дебитът на изворите е над 180% (от 183 до 798%) от нормите за месец август.

Понижението на водните нива с 3 до 177 cm, спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за август, беше най-голямо за подземните води на места в терасите на река Дунав (Карабоазка низина), в части от Софийска и Сливенска котловини, както и в част от Хасковски басейн.

Понижението на дебита, с отклонения от нормите от 1.06 до 143 l/s, беше най-голямо в

басейните на студени пукнатинни води в Източнородопски район и Башдерменска синклинала (Странджански район). В тези случаи дебитът на изворите е от 19 до 48% от нормите за месец август.

Директор на НИМХ проф. д-р Христомир Брънзов
Телефон: 02 975 39 96
Факс: 02 988 03 80, 02 988 44 94
Телефонна централа: 02 462 45 00
1784 София, бул.“Цариградско шосе” 66
e-mail: office@meteo.bg
<http://www.meteo.bg>

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главен редактор доц. д-р Илиан Господинов
проф. д-р Валентин Казанджиев
доц. д-р Мария Коларова
доц. д-р Марта Мачкова
доц. д-р Снежана Балабанова
Редактор д-р Милена Аврамова

Част I. К. Стоев, доц. д-р И. Господинов, д-р Л. Бочева, доц. д-р Б. Ценова
Част II. Д. Жолева, доц. д-р В. Георгиева, проф. д-р В. Казанджиев
Част III. доц. д-р Е. Христова, доц. д-р Б. Велева
Част IV. д-р инж. Г. Кошинчанов, инж. В. Йорданова
Част V. доц. д-р М. Мачкова
Уеб страница на Бюлетина. инж. Ц. Младенова

© Национален институт по метеорология и хидрология. Б А Н, 2018 г.

ISSN 1314-894X